

STRAŽA

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 28.

Maribor, dne 10. marca 1913.

Letnik V.

Česa nam je treba?

Zadnji teden smo pisali o žalostnem stanju slovenstva po naših trgih in mestih in rekli, da trgi in mesta ne smejo ostati še nadalje naša najbolj zevajoča narodna rana. Naš članek je vzbudil dokaj pozornosti in od več strani smo čuli priznalne glasove. Očividno smo se lotili zelo perečega, a tudi aktualnega vprašanja, zato se hočemo še danes nekoliko pobaviti z njim.

Česa nam je v prvi vrsti treba, da bomo izpremenili in zboljšali žalostne sedanje razmere? Kaj tvori glavni kontingent prebivalstva po naših trgih in mestih? Delavstvo in obrtništvo. Kdor ima ta dva stanova, ta gospoduje po trgih in mestih. Ali smo pa mi kaj storili, da bi ju bili priklenili na-se? Nič ali vsaj mnogo premalo. Živimo v mestu, a mesto nam je takorekoč terra incognita. Naša skrb je obrnjena ven na deželo. Vse, kar se nam zdi potrebno in je izvršljivo, storimo, da bi dvignili kmečko ljudstvo duševno in gmotno, da bi razširili njegovo obzorje, okrepili njegovo zavest, mu vzbudili socialni čut in povečali njegovo dobrobit, a na mesto smo pozabili. Ni tako samo pri nas v Mariboru, ampak tudi še po drugih, zlasti večjih mestih in trgih. To se mora izpremeniti. Mi moramo ustvariti ozke stike med nami in širokimi sloji delavstva in obrtništva. Od spodaj gor moramo zrevolucionirati gnilo in ubijajoče sedanje stanje. Dokler se to ne zgodi, naše propadanje ni nič čudnega. Poglejte! Pride vam iz dežele v mesto dober slovenski fant. Dokler je bil doma, je stal trdno na naši strani. V mestu bi tudi rad ostal to, kar je. Želi si zvez s svojimi rojaki, a jih ne najde. Toliše samoraslosti in odločnosti nima, da bi premagal vse zapreke in se preril do slovenske kaste, o kateri sliši, toda katera mu je veliko previsoko. Žalosten omaga, se uda v usodo in otopi. Iz poprej dobrega fanta nastane brezbrizen mlačnež, katerega najrahljša sapica zanese v nasprotni tabor. Drugi zopet, tudi še dober in pošten, pride v mesto in je z odprtimi rokami sprejet v nasprotniškem taboru. V začetku se mu notranji čut nekoliko upira in rajši bi bil pri svojih rojakih. Na svojo žalost pa izve, da ti nimajo nikakih takih organizacij, zato mora hočeš nočeš ostati tam, kamor je bil izvajljen. In po-

tem se začne počasno, a sigurno odumiranje. Mladenič vidi, da se za njegovo strokovno in socialno življenje, za njegovo gospodarsko okrepitev **briga samo oni**, ki ga je v pričetku mrzil in mu ni zaupal. Njegova mržnja gineva, zaupanje rase. Vzemite še ves milieu, v katerem živi, ali je potem kaj čudnega, če se zgubi? Taka in slična pota gredo in so šli naši priprosti in boljši delavci, naši trgovci in obrtniki vseh vrst. Če hočemo zlo, ki nas tlačí in ubija, pokončati, moramo tu, v teh koreninah začeti delati. Mi moramo poskrbeti za ozke vezi med nami in onimi tisoči našega naroda, ki tvorijo neizčrpljiv reser-voar propadajočega nemškutarstva.

Kako naj bi to izvršili, to je stvar podrobnega dela, ki ga danes ne mislimo razmotrivati; začrtali smo samo smer. Samo na nekaj bi opozorili že danes, ker se nam zdi nujno in potrebno. Da se nemškutarstvo in nemštvo po naših mestih in trgih drži tako krepko, je v veliki meri zasluga nemškega časopisja. „Deutsche Wacht“ v Celju, „Marburger Zeitung“ v Mariboru in razni graški listi so v naših meščanskih krogih močno razširjeni in merodajni. Če prištejemo še „Štajerca“, ki zlasti v delavskih krogih izliva svoj strup, potem vidimo, da nasprotnikom ne primanjkuje sredstev, s katerimi kvarijo našo ljudstvo in pospešujejo narodno odpadništvo. Ti nemški lokalni listi, kot so „Marburger Zeitung“ in „Deutsche Wacht“ — o smrdljivem „Štajercu“ še ne govorimo — ne prinašajo nič posebnega, so topi, omejeni, brez vsakega duševnega vzleta, vendar čita se jih mnogo, vpliv imajo nezasluženo velik in strah pred njimi je mnogokje naravnost nepopisen. To pogubno moč streti in ustvariti protisilo, bi bil za nas velik napredek. Kako naj se to zgodi? Proti nemškemu časopisju moramo postaviti slovensko, katere- mu moramo s sistematičnim delom pomagati do vspehov. List že imamo. Naša „Straža“ se že od svojega pričetka sem vedno odločno bori proti nemškutarstvu po naših trgih in mestih. Treba je samo, da se v tem oziru še izpopolni. Delo je pa tukaj dvojno, naše in naših prijateljev. Mi bomo še bolj kot dose- daj posvečali vso pozornost našim mestom in trgom, ter se bomo bavili z najrazličnejšimi vprašanji, ki zanimajo njihovo prebivalstvo. Naši prijatelji po me- stih in trgih pa morajo postati naši najzvestejši do-

pisniki in agitatorji. Mi moramo biti o vseh dogod-kih po naših mestih in trgih točno in dobro informirani, moramo postati nekako skupno glasilo naših trgov in mest, v katerem bodo prišle vse važnejše zadeve v razgovor, potem bomo postali neobhodno potrebni za prebivalce mest in trgov in vsi bodo se- gali po našem listu. S tem bo rasla naša moč, a čim večja bo naša moč, tem večja bo tudi moč slovenst-va. Poskrbimo tedaj z združenimi močmi, da bi se naše želje izpolnile. Vredno je to delo najboljših mož, kajti vsak uspeh, ki ga priborimo v naših me- stih in trgih, bo velikega pomena za celokupni na- rod . . .

Bodočnost Avstrije.

V „Hist. pol. Blätter“ je napisal nemški drža- vnik znamenit znanstven članek o Avstriji. Vse ne- sreče Avstrije v zadnjem polstoletju izvaja ta drža- vnik iz dualizma.

Ko je bila leta 1866 po praškem miru (dne 23. avgusta) Avstrija izločena iz Nemčije, je bilo takoj jasno, da je poslej mogoča Avstrija le še kot narod- no-federativna država. Zakaj? Zato, kakor je rekel že leta 1875 Wuttke, ker je bilo treba Avstrije le prešteti in se je pokazalo, da je nemcem več kakor Nemcev. Sicer je pa bil izrazil federalistično misel že oktobrski diplom (dne 20. oktobra 1860) in l. 1865 je bil minister Belcredi zasnoval že podroben načrt o federativni reformi Avstrije. A po letu 1866, ko je bila taka reforma v federativnem zmislu le toliko še bolj nujna, je prišel na krmilo Beust, tujec in pro- testant, ki ni poznal historičnega razvoja Avstrije in dejanskih razmer, ter je, podpiran od cesarice, pro- drl z Andrassyjevim in Deakovim načrtom dualiz- ma.

„Kam naj vede taka politika“, je vzkliknil te- daj v cesarskem svetu grof Belcredi, „politika, ki zadovoljuje le Mažare in tudi med temi le gospodujo- čo stranko, druge zares avstrijsko čuteče dežele pa pušča nezadovoljne, da, večino prebivalstva v teh deželah, ki je slovanska, kar v glavo suje?“

In res, „nobeden izmed hudih udarcev, ki so Avstrijo zadeli, ne Solferino, ne Sadova, ni imel za ugled in za bodočnost habsburške monarhije tako u-

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Polovico sobe zavzemajo žimnata ležišča za trudne popotnike, ki iščejo tukaj zavetja. V desnem kotu pod malim okencem štirivoglata pletena shram- ba, polna raznovrstnih konserv — tudi fine sardine ne manjkajo. Poleg vsega tega velika škatlja razko- sanega sladkorja in nekaj kartonov okusnih piško- tov. V omarici, vzdani v steno, stoje na spodnji po- lici zapečatene temnozelenke, s pristnim tirolskim špeciijalom in par steklenice slatine; na zgornji po- lici ugledava celo pivo in konjak.

Odpreva veliko omaro tik štedilnika: polna je raznovrstnih porcelanastih čašic za kavo in čaj, okrožnikov in skledic, vrčkov, steklenic in kupic. V ličnem, podolgovatem jerbašku se svetijo male in velike žlice, noži in vilice. Zunaj ob steni omare pa vise loščene ponve, zajemače in suha roba. Na oma- ri par svečnikov, svetilk in samovar. Pod dolgo klo- pjo ob vznožju ležišča zložena polena in treske. In skozi dvojna vrata poševno za štedilnikom se stopi takoj na stranišče. Nad oknom ob mizi zopet polica, obložena s knjigami, debelimi in tankimi, ob dežev- nih in snežnih dnevih v zabavo in poduk. V mali škatljici sameva celo nekaj igralnih kart.

Na kljukah in lesenih drogih vise prti za o- snaženje kuhinjske posode in več brisač, skratka, našla sva vse, kar more olajšati in oslajšati bivanje v tej samotni, 2385 m visoko ležeči koči.

Kmalu je prasketal vesel ogenj v železnem šte- dilniku ter širil krog sebe blagodejno toploto.

Ko prinesem iz bližnjega Laubkarškega poto- ka v medeni posodi z ročajem kristalno čiste vode, se takoj lotiva kuhanja. Sukala in vrtela sva se o- koli ognjišča, da je bilo veselje. V snežno beli skle-

dici razdrobim par juhinih konzerv, pomešam še prav temeljito z vodo ter vlijem to brozgo v kipečo vodo, potem pa zopet mešam in mešam z občudovan- ja vredno potrpežljivostjo; le tu pa tam si prišpogam požirek izvrstnega čaja, ki ga je skuhal Janko na svojem samovarju.

Okoli poldneva se vsedeva za mizo ter s slast- jo zavžijeva tečno rižovko in s seboj prinešeno pe- čenko, seveda brez prikuhe, a s tem večjimi kosi iz- bornega domačega kruha. Buteljčica sladkega špe- cijala in pipica tobaka primerno zaključita skromni obed.

Med tem se je začelo sumljivo temniti, skozi okno zreva v gosto meglo, ki se tiho plazi okoli na- še koče.

Skrbno očistiva rabljeno posodo, zakleneva še vrata ter se vsedeva k ognjišču.

Beseda je dala besedo in takoj sva bila v ži- vahnem razgovoru o nameravanem jutrajšnjem po- hodu na Olperer. Dobro sva se zavedala nevarnosti, ki groze drznemu turistu na tej zelo težavni gorski turi.

Dolgo časa se je domnevalo, da ni mogoče še splezati na ta najvišji vrh Tuksterske panoge Ziller- dolskih ledenih gora. Po mnogih ponesrečenih poiz- kusah znamenitih alpinistov, kakoršna sta bila na primer Thurwieser in Ruthner, se je še le dne 10. septembra 1867 posrečilo Pavlu Grohmannu z Još- kóm Samer in Jakobom Grainer zmagati to gorsko veličanstvo. Od Zamskih planinskih bajt so vstopili na Riepenkar, kjer sedaj stoji Olpererjeva koča, po- zidana leta 1880 in dne 7. avgusta 1881 izročena že prometu, ter so preprečkali Riepenški ledenik v se- verozahodni smeri, dokler niso prišli na južno-vsho- dni greben, takimenenovani Schneegupf in kmalu po raztrgani ostri rezi na vrh. Ta pristopna črta je še tudi dandanes najbolj navadna od Zamske strani. In od leta 1881 sem je preplezanje one velike skale, ki tik pred vrhom zapira greben, olajšano z železnimi klini in kljukami.

Zamišljena v resen pogovor, sva se skoraj še prestrašila, ko zadone izpred koče trdi koraki — o joj! — z Bogom lepi mir!

Toda nemarava biti trdosrčna, ampak hočeva milostno dovoliti novodošlim vstop v najino kraljest- vo, zato v trenutku zavrtim ključ ter odprem vrata na stežaj.

Markantna, velika postava s krepkim cepinom v levici in društvenim ključem v desnici se pojavi na pragu — brezdomno gorski vodnik; takoj za njim še vstopijo štirje turisti v popolni planinski opravi.

Vsi prav uljudno pozdravijo ter izražajo svoje veselje nad zakurjeno sobo.

Hodili so namreč zelo naglo, ker so hoteli še danes čez Riepenško škrbino (3092 m), do Spannago- love koče onkraj Gefrorene Wand, kar je pomenjalo še pet ur napornega hoda. Zato so se kratko časa ustavili v koči, da se ohlade ter malo okrepčajo.

Turisti se takoj vsedajo za mizo ter začno v velikem samovarju kuhati čaj in še, črno kavo.

Midva z Jankotom se pa zapleteva ob štedilni- ku v zanimiv pogovor s prijaznim vodnikom ter se kmalu prepričava, da ni eden tistih ozkosrčnih in nevošljivih ljudi, ki le po strani gledajo turista brez vodnika.

Pri slovesu nama še prav krepko stisne desni- ci, rekši z resnim glasom:

„Olperer — lepa, a težavna tura, želim Vama ugodno vreme in veliko sreče!“

Nekaj časa še zreva za odhajajočimi, dokler ne izginejo za mogočno grobljo nad kočo — in zopet sva bila sama v blagodejni samoti.

Povrneva se v kočo na malo južino, zakaj ta- nek gorski zrak menda vpliva tudi na želodčne paj- ke, da v enomer predejo. Ko pa hočem še prižgati ljubo pipico, Janko takoj vloži svoj veto, češ, da mo- rava na rekognosciranje onega terena, kojega bo že treba premeriti jutri zgodaj, v svitu majhne žepne leščerbe.

(Dalje prihodnje)

sodnih posledic, kakor dualizem.“ Odslej je moral dajati vladar Mažarjem koncesijo za koncesijo. In kmalu bo raztrgana armada, a leta 1907 je prišla še nagodba, ki bo leta 1917 kar mehanično raztrgala še gospodarsko enoto avstrijske monarhije. Za gospodarsko ločitvijo mora priti naravno tudi popolna politična ločitev. Zgled podajata Švedska in Norveška, kjer se je izvršil isti proces. „Država z dvema polovicama, z dvojnimi ministrstvom in dvojnimi parlamentom, mora ali izpremeniti ustavo, ali pa mora po notranjem nasprotju razpasti.“

Tudi na zunaj, za vnanjo politiko je dualizem usoden. Težišče politike je v Budimpešti. Skoraj vsa poslaniška mesta so zasedena od Mažarjev, kakor skoraj vsa konzularna mesta od judov. Kako naj Mažarji s svojo dualistično težnjo krepko delujejo za velike interese enotne Avstrije? „Kako naj imajo za veliko Avstrijo čuvstvo in umevanje poslaniki iz dežele, kjer je celo avstrijska himna prepovedana?“ To je tudi vzrok, da ni bilo nobene avstrijske politike na Balkanu.

Če naj bo Avstrija še v bodočnosti velesila, je prva in neizprosna zahteva: proč z nagodbo iz leta 1907. Po ustavi bi bile mogle skleniti tako nagodbo, kakor je dokazal dr. Jäger, le delegacije in je torej nagodba tudi neustavna. Avstrija je že geografično gospodarska enota in taka ločitev bo zanjo naravnost katastrofalna. Druga zahteva je enotnost ces. armade. Tretja zahteva je odprava dualizma. Tudi dualizem, dokazuje pisatelj, ni bil ustavno sklenjen. Vsekako pa iz njega izvirajo vse druge nesreče, in zlasti tudi „vnebovpijoča nepostavnost v hrvaški kraljevini.“ Da je Avstrija izgubila na Balkanu domala ves vpliv, je prvi vzrok ta, ker si ni mogla pridobiti simpatij svojih 8.000.000 Jugoslovanov in ni umela proti vsesrbski teoriji postaviti vsehrvatske. Če Avstrija ne osvobodi cesarju vsikdar zvestih Hrvatov mažarske oligarhije in če sploh ne reši hrvaškega vprašanja s federativno reformacijo monarhije, bo namesto Avstrije srbstvo prevzelo politično vodstvo na Hrvatskem.

Poleg odprave dualizma je pa treba Avstriji še nečesa, na kar je avstrijska politika v zadnjih 150 letih pozabila. Zlasti od liberalne ere sem avstrijska politika ni umela, da je prvi in najmočnejši pogoj edinstva v poliglotni katoliški državi katoliška misel in katoliško življenje. Katoliško edinstvo je v prvi vrsti omogočilo Avstrijo in zopet more v prvi vrsti le katoliška ideja premagati razdirajoči radikalni nacionalizem. A avstrijske vlade so na to pozabile. Pospeševale so jožefinizem, birokratizem in liberalizem. Celo proti hujskanju zoper Rim, ki je bilo ob enem veleizdajalsko rovanje proti habsburški dinastiji in monarhiji, niso vlade ničesar storile. Zato ni čuda, da je izgubila katoliška misel v avstrijskih narodih že mnogo življenjske moči. Vendar je ta misel še dosti močna, da poobrazji Avstrijo, treba ji je le dati svobodo. Evharistični kongres je bil velika manifestacija te misli, ob enem pa s političnega vidika velika manifestacija veleavstrijske misli.

Avstrija se mora zopet zavedati, da je katoliška država. Ta zavest ji bo dala notranje edinstvo, ta ji bo pa tudi priklicala v spomin nje poslanstvo. „Dokler je bil Orijent ofenzivna sila, je bila misija

habsburške države, biti močna bran krščanski kulturi; sedaj je nje historična naloga, ponesti to kulturo proti vzhodu. Ta misija, pravi grof Crenneville (Österreich-Ungarns Wirtschaftspolitik, Balkanpolitik und Staatsverfassung 1910), je Avstriji tako naravna, da bo, če jo Avstrija zanemari, v nevarnosti obstoj monarhije. Diplomatično igro na Balkanu in za Balkan je Avstrija domala izgubila, naj bi že začela drugačno politiko!“

Po „Času.“

Med vojno in mirom.

Po zavzetju Janine je postalo na bojišču zopet mirno. Nobenih poročil ni o novih pomembnih dogodkih. Mirovna pogajanja, ki so v teku, povzročajo očitno, da nasprotni vojski mirujejo. Vendar pa mirovna pogajanja v zadnjem času niso pokazala nikakega napredovanja. Balkanske države še niso odgovorile na demarcho velesil glede posredovanja. Kakor se zdi, tvori glavno težkočo, da se ne sklene še mir, vprašanje vojne odškodnine.

Glede svetovnega položaja tudi ni zaznamovati nikakega napredka. Glavna zapreka, napetost med Avstrijo in Rusijo, še vedno noče toliko odnehati, da bi bili že iz vseh nevarnosti. V zadnjih dneh tolikokrat obljubljena in zagotovljena demobilizacija se še vedno ni izvršila. Najnovejše vesti zopet samo zatrjujejo, da bo prišlo do demobilizacije pričetkom tega tedna.

Grki v Janini.

Padec Janine je vzbudil na Grškem velikansko navdušenje. Vseposod Grki s ponosom povdarjajo, da so ravno Grki prvi zavzeli eno izmed treh obleganih mest. V grški zbornici, ki je imela nalašč za to slavnostno sejo, je prebral ministrski predsednik Venizelos brzojavko, ki jo je poslal grški prestolonaslednik, ko je javil zavzetje Janine; nadalje zapisnik o predaji Janine, sklenjen med poveljnikom posadke, Essad pašo, in prestolonaslednikom Konstantinom. Ves štab posadke, vsi častniki in cela posadka, skupaj 33.000 mož, so označeni v zapisniku kot grški vjetniki. Vse forte, municijska skladišča, 108 topov, 25 oblegovalnih topov, zastave in drugi vojni materijal so izročili Turki Grkom.

Takoj po kapitulaciji Janine je imenoval grški prestolonaslednik generala Soutzo za guvernerja Janine.

V celi dosedajni grško-turški vojski je prišlo zavsem 78.450 turških vojakov v grške roke. V cellem Epiru je še na raznih točkah razpršenih nekaj nad 20.000 turških vojakov, ki še tudi pridejo Grkom v pest, tako da bo znašalo celokupno število turških vjetnikov okrog 100.000 mož.

Padec Janine je za Turčijo hud udarec ne samo v vojaškem oziru, ampak je tudi velikega političnega pomena. Kakor znano, reklamirajo Albanci Janino za-se in to albansko zahtevo je trozveza močno podpirala. Sedaj, ko so si morali Grki z velikimi žrtvami, imeli so 5000 do 6000 mrtvih, priboriti Janino z orožjem v roki, pač ne bodo nikdar privolili, da bi Janina pripadla Albaniji. Padec Janine je pa tudi velikanskega moralčnega pomena, ki se trenutno še

čnih delov sveta in nikakor se niso mogli zjediniti, kateri jezik naj bo občevelni jezik pri kongresu. Po dolgem prerekanju so sklenili, da naj se govori albanski, ker je to sedaj najbolj znan jezik na svetu. Kot predsednik kongresa je bil izvoljen Kertonica pl. Fajkenau, ki je v navdušeno sprejetem pozdravnem govoru naglašal, da so se najboljši misleci krtoz brali v Haagu z namenom, da si določijo enotni krtoovski jezik in enotno krtovsko domovino.

Gromoviti hura-klici so doneli pod celo zemljo, ko je končal predsednik. Drugi govornik Kertignon de Kertagna je med frenetičnim aplavzom govoril o potrebi Velike Krtanije, da se zabije klin med zemljo in morje. Tretji govornik, Kertič Kertinovič, je med urnebesnim odobravanjem, predlagal, da naj Velika Krtanija obsega vseh pet krtovskih vilajetov: Evropo, Azijo, Afriko, Ameriko, Avstralijo in vse otoke; morje in vsa voda se velikodušno prepusti vevlastim. Četrti govornik, princ Zuider Podzemsky, je vprašal, kje in kakšno bo kosilo, na kar mu je predsednik med živžiganjem kongresa vzel besedo. Govorili so tudi zastopniki različnih vlad; med drugimi zastopnik oktavaliance, princ Hertlo, ki je še povdarjal, da sicer še ni bil nikdar v krtovi deželi, a pozna prebivalce kot junaško in plemenito ljudstvo. Zastopnik holandskega generalnega štaba, Van der Haesslich, je nazdravljal narodu krtoz kot bratškemu narodu. Drugi dan so se prebrale došle brzojavke. Med mnogimi drugimi je pozdravil kongres zunanji minister Holandske, grof Kertold van Zaan-dem and Haarlem, želeč procvit novi Krtaniji in krtovskemu narodu. Tretji dan so se vršili banketi. Govorili so isti govorniki z drugimi besedami ravno isto. Na koncu je predsednik napil mladi in lepi — kraljici holandski, na kar so delegati hoteli zapeti holandsko himno, a je niso mogli, ker še ni prestavljena na albanski jezik, kar je umevno vzbudilo še splošno začudenje. Sporočili so vladi, da so hoteli, a ni šlo.

Sedaj imajo sklepno besedo vevlasti, da se sporazumejo, kako bodo rešile to novo vprašanje, ter ustvarile od vseh krtoz zahtevano Veliko Krtanijo!

ne more dovolj preceniti. Brezdvomno bo ta sijajni grški uspeh močno vspodbujal črnogorsko-srbsko oblegovalno armado pred Skadrom, da bo ta podvojila svoje sile, da čimprej pade tudi Skader.

Padec Skadra bi pa tudi odločil nadaljno usodo tega mesta, ker bi nikdar ne pripadel k novi Albaniji. Brezdvomno bo padec Janine omehčal Turčijo ter jo tudi moralčno silil, da odjenja. To pa tem bolj, ker stoji Turčija pred nevarnimi notranjimi nemiri. Protidinastično gibanje v Turčiji že zavzema opasne oblike. Turčija se nahaja pred revolucijo. Ni tedaj čuda, da so se že jeli treznejši turški elementi spametovati ter svetujejo, da se čimprej sklene mir, ker za Turčijo ni več rešitve.

Boji in predaja Janine.

Janinski poveljnik, Essad paša, je sporočil Grkom, da se uda, dne 6. t. m., zjutraj. Dve uri nato je došla v grški glavni stan v Emin aga deputacija, v kateri se je nahajal tudi janinski grški metropolit, in prestolonasledniku Konstantinu sporočila, da je položaj posadke tako obupen, da se mora trdnjava udati.

Janina je bila utrjena po načrtih Goltz paše, in sicer z osmimi forti: pri Mega Gardikon, Sando-vici, samostanu Peristeras (17 topov), Bizaniju (36 topov), samostanu Gastrica (12 topov), otoku na janinskem jezeru (12 topov), vasi Perame (2 topova) in pri Sv. Nikolaju (6 topov).

Janinska posadka je zadnje čase večkrat izpadla. Boji so trajali osem dni in devet noči. Grški vojaki so štiri dni ostali brez kruha in prenočevali v blatu. Turški napadi so bili siloviti.

Napad generala Sapunfakisa dne 9. decembra se je bil popolnoma ponesrečil. Sapunfakis je šel v pokoj in poveljstvo armade, ki se je pomnožila, tako da je štela konečno 70.000 mož, je prevzel prestolonaslednik. Grki so zlomili odpor vseh fortifikacijskih črt. Izgube so velikanske. V enem tednu je na prim. ena sama divizija izgubila 1200 mož. 200 vojakov je nekoč vzelo žalosten konec med žičnimi ograjami pred fortom Bizani.

Tudi angleški listi pišejo, da so se Grki z izredno in občudovanja vredno hrabrostjo bili in pri Molišti Turke v šestdnevni bitki popolnoma do konca porazili.

Iz Aten poročajo še te-le podrobnosti:

Grška armada je najprej zavzela trdnjavo Bizani, ki je bila ena najmočnejših utrd pri Janini. Artilerijski boj je trajal več dni. Grki so izstrelili na utrdbe 30.000 granat in šrapnelov. Dasi so se Turki junaško branili, vendar se je Grkom posrečilo, na levem križu osvojiti vrh Mandijasa, od koder so pa potem lahko bombardirali glavne utrdbe. Bombardiranje je trajalo vso noč. Proti jutru je izvršila naskok tudi pehota. Turki so bili popolnoma presenečeni in so se jeli umikati. Istočasno so umolkni tudi topovi v utrdbah Bizaniji. Ob enajstih dopoldne so bile vse utrdbe pri Bizaniju v grških rokah. Popoldne je grška vojska osvojila fort S. Nicola. Tu je bilo vjetih več sto Turkov. Ob treh popoldne se je jela celokupna turška armada umikati na vsej črti. Posamezni častniki so sicer skušali bežeče vojake ustaviti, a se jim ni posrečilo. Borba je trajala do pozno v noč. Drugi dan je Essad paša sporočil, da se namerava udati.

Mirovna pogajanja.

V pariških diplomatskih krogih se zatrjuje, da pri sklepanju miru med Balkansko zvezo in Turčijo ne stoji več v ospredju teritorialne težkoče, marveč vprašanje vojne odškodnine. Balkanske države zahtevajo vojno odškodnino ter utemeljujejo to zahtevo z velikimi denarnimi žrtvami za vojno. Turčija odklanja sploh razgovor o vojni odškodnini. Velesile, zlasti pa še Francoska, kjer imajo milijarde turških vrednosti, se boje zvišanja turškega državnega dolga pri zmanjšanju teritorija. Zato podpira večina velesil turški odpor proti vojni odškodnini.

Izjava dr. Daneva.

Dr. Danev je izjavil, da Bolgarija ne sklene s Turčijo miru, ako slednja: prvič ne preda Odrina, drugič ne plača vojne odškodnine in tretjič ne prizna meje Midia—Rodosto.

Bolgarija in Rumunija.

Kakor poročajo iz Dunaja, je prišlo v bolgarsko-rumunskem sporu do majhnega izboljšanja. Trdi se, da se bodo pogajanja kmalu pričela, ker se je posrečilo pridobiti Rumunsko, da se je odločila za Petrograd kot kraj, kjer naj se tozadevna konferenca vrši. Tudi Bolgarska se bo najbrže odločila za Petrograd.

Iz Bukarešte poročajo z dne 7. marca:

Včeraj popoldne se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika Majorescuja in ob navzočnosti vseh članov kabineta ministrski svet. Ministrski predsednik je naznanil, da so velesile sprejele stališče rumunske vlade glede posredovanja. Tudi so velesile obljubile rumunski vladi, da bo posredovanje kolikor mogoče hitro, mogoče že v 15. dnevih, končano. To naznanilo so sprejeli ministri z odobravanjem. V tukajšnjih političnih krogih upajo, da bo odločitev za Rumunsko ugodna.

Položaj v Carigradu.

Iz Carigrada prihaja poročilo, da je 30 turških častnikov kataldske armade zapustilo svoje pozicije in prišlo v Carigrad. O teh častnikih je zna-

Svetovni mir zopet v nevarnost?

(Nekoliko travestije.)

Na Holandskem plačujejo krtove kože komad po 60 do 80 vinarjev. Visoka cena krtovih kož pa ima to žalostno posledico, da bo na Holandskem kmalu konec „krtove dežele.“ Zato je vlada izdala ukaz, da se ne smejo krti več loviti.

„Slov.“, 4. marca 1913, št. 52.

Mednarodni položaj ne pride iz kriz. O novem dogodku, ki utegne postati usodepoln za svetovni mir, se poroča iz Holandskega. V Haagu se je vršil svetovni krtovski kongres. Stvar ima pa to-le podlago: Trgovci s kožami na Holandskem so začeli že plačevati naravnost ogromne svote za krtove kože — namreč 60 do 80 vinarjev. Vsled tega se je začela brez posebne napovedi krvava vojna zoper krtke. To je seveda proti mednarodnim običajem in poslaniki vseh zadolženih držav so začeli studirati, ali in kdaj bi zavzeli stališče nasproti temu novemu, nad vse perečemu vprašanju. Vojna proti krtom! Razume se, da so prizadete vse države na svetu, zakaj vsaka ima nekaj tega sicer nestalnega, a vendar za kulturo pripravnega plemena v svojih mejah. Septimententa in oktavalianca ste menjavale note brez vrednosti med seboj, kam se naj skličejo poslaniki k zajutruku na vilice, da omejijo svetovni požar pod zemljo. Položaj je postal še bolj zamotan vsled tega, ker je holandska vlada sklenila separaten mir s svojimi krti. To je dalo krtom nov pogum in najodličnejši zastopniki krtove dežele so se zbrali ter sklenili pod zaščito holandske vlade prirediti vesoljni krtovski kongres v Haagu. Holandska vlada je dala na razpolago 50.000 K za pripravljalne stroške povabila, dvorano, telegrame in bankete. Med tem, ko divja vojna zoper krtke po vseh državah naprej, so prišli najplemenitejši sinovi krtovskih mater po podzemeljskih železnicah v Haag.

Kongres je trajal tri dni. Že pri prvi seji je prišlo do mučnih prizorov. Delegati so bili iz razli-

no, da se hočejo maščevati radi umora Nazim paše. Baje se nahajajo v palači prestolonaslednika Wahide Edina, ki je zaveznik častniške lige. V Stambulu so na mošejah nabiti hujskajoči lepaki proti sedanji vladi. Varnostna služba v Carigradu, posebno še v Stambulu, je pomnožena. Ceste, ki vodijo do porte, straži vojaštvo in policija.

Skader.

„Reuterjev biro“ poroča iz Belgrada, da se je Črnigori sporočilo, da bodo velesile Skader priznale Črnigori, ako zavzame mesto vsaj do konca slavnosti romanovovskega jubileja.

Politični pregled.

Državni zbor.

Zbornica je v petkovi seji nadaljevala prvo branje o krošnjarskem zakonu. V teku debate se je bavil poslanec Biankini s kvarljivimi gospodarskimi posledicami, katere je povzročila naša mobilizacija jugu naše monarhije, kjer je moralo iti vse k vojakom. Ostro je tudi kritiziral našo balkansko politiko ter protislovanski manifestacijski kongres Albancev v Trstu. Poslanci Heilinger, Zenker in Rienössl so ostro ožigosali govor ogrskega zborničnega predsednika Tisza, ki je v ogrski zbornici brutalno in protiljudsko vladno volilno reformo utemeljeval, češ, avstrijska ljudska zbornica se ne obnese, čeravno je izšla iz splošne in enake volilne pravice. Želeč vsem poslancem vesele velikonočne praznike je predsednik zaključil sejo.

Prihodnja plenarna seja zbornice bo bržčas 8. aprila.

V finančnem odseku je bil v soboto po dvame-sečnem trdem boju, kjer je bilo premagati obilo raznih ovir in težko, srečno sprejet takozvani „mali finančni načrt“, ki bo na dnevnem redu povelikonočnega zasedanja.

Italijanska pravna fakulteta.

Govori se, da bo referent proračunskega odseka o italijanski fakulteti, poljski poslanec Rosner, v kratkem času izgotovil odsekovo poročilo, tako da se bo zamoglo kmalu po veliki noči v plenumu razpravljati o italijanski fakultetni predlogi. Ker odklanja vlada še vedno (Trst kot sedež italijanske fakultete, se sliši iz krogov italijanskih poslancev, da bo stavil naučni minister strankam predlog, da glasujejo v plenumu zbornice za to, da postane sedež laške fakultete kako majhno mesto v Furlaniji. Vlada je mnenja, da se temu ne bodo protivili ne Nemci in tudi ne Slovenci.

Ogrska korupcija.

Ogrska zbornica je v soboto v vseh treh branjih sprejela vladno predlogo o novem volilnem redu za Ogrsko. Zbornici je predložen nov zbornični pravilnik, ki določa stroge denarne globe za nepokorne poslance. S to predlogo upajo onemogočiti še vsak odpor opozicije.

Naše prireditve.

Maribor.

Jugoslovanska strokovna zveza je v nedeljo, dne 9. marca, zopet priredila shod za okoliške viničarje in delavce. Govorila sta Vekoslav Zajc iz Škal in Franjo Žebot. Izmed viničarjev se je še oglasil k besedi Andrej Repina in je tovariše navduševal za pristop.

Skupina Jugoslovanske strokovne zveze je s tem shodom ustanovljena. Viničarji in delavci, pa še tudi posestniki se živo zanimajo za svojo potrebno organizacijo.

Na splošno željo se vrši prihodnji shod v Lajteršpergu.

Ceršak.

Na nedeljskem shodu Jugoslovanske strokovne zveze, ki se je vršil zopet pri gospodu Hamru in je bil zelo obilno obiskan, se je ustanovila skupina J. S. Z. za Ceršak in Selnico. Shodu je predsedoval g. Franc Ferk. Govorila sta odposlanec J. S. Z. gosp. Vekoslav Zajc iz Škal in Franjo Žebot iz Maribora. Pristopilo je k skupini takoj nad 30 članov. Med delavci, pa tudi viničarji in posestniki vlada veliko zanimanje za novo organizacijo. Uradni dan te nove skupine bo vsako drugo nedeljo v mesecu, popoldne od 2. do 3. ure v hiši g. Hamerja.

Polzela.

Shod, katerega je priredila S. K. Z. včeraj po večernicah v prostorih gospoda Cimpermana, je res krasno vspel. Dvorana je bila nabito polna. Shodu je predsedoval in ga spretno vodil deželni poslanec gospod Terglav. O deželnem zboru je poročal g. poslanec Pišek, o državnem pa poslanec dr. Ivan Benkovič. V resoluciji, ki jo je predlagal gosp. Bošnjak, se je izreklo vsem poslancem S. K. Z. neomajeno zaupanje s pozivom, da vstrajajo, če treba še deset let v neizprosni boju za pravice slovenskega Štajerja. Shod v Polzeli, na katerem je bilo zbranih toliko najveljavnejših in najvplivnejših mož Savinjske doline, je zopet jasno pokazal, da je liberalcem v Savinjski dolini za vse čase odklenalo. Naša lepa Savinjska dolina je v taboru Slovenske kmečke zveze.

Tinje.

Včeraj je zborovala pod predsedstvom gospoda Dvoršaka Slovenska kmečka zveza. Poročal je dež.

poslanec dr. Korošec o deželnem zboru. Zborovalci so z navdušenjem odobraval postopanje slov. deželnih poslancev.

Raznoterosti.

† **Peter Skuhala.** Zopet nam je neizprošna smrt ugrabila odličnega lavantinskega duhovnika: v Ljutomeru je zatisnil na veke oči slovenski pisatelj in župnik v pokoju gospod Peter Skuhala. Rojen je bil dne 21. junija 1847 v Ljutomeru, v mašnika posvečen dne 25. julija 1874. Služboval je kot pomožni duhovnik pri Sv. Miklavžu pri Slovenjgradcu, kot kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ljutomeru, kot župni upravitelj v Središču in Veliki Nedelji. Leta 1895 je stopil v stalni pokoj. Kot župnik v pokoju je živel ves čas v Ljutomeru. Bil je mašnik nemškega viteškega reda. Njegov pogreb se vrši danes ob 10. uri predpoldne. Širom Slovenije znanemu odličnemu slovenskemu pisatelju v murskem narečju bodi zemljica lahka. Kakor znano, je pokojni tudi za naš list napisal več prav zanimivih podlistkov. Čast njegovemu spominu!

† **Franc Puntner.** Pri Sv. Trojici v Slov. gor. je umrl župnik v pokoju gospod Franc Puntner v 78. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1835, v mašnika posvečen v Brixenu na Tirolskem dne 27. dec. 1858. Služboval je kot kaplan pri Sv. Trojici v Sl. gor., na slovenski župniji v Mariboru, kot župni upravitelj pri Sv. Trojici, kot kaplan pri Materi Božji v Mariboru, v Cirkoveh in od leta 1888 kot župnik pri Noviščah do leta 1906, ko je stopil v stalni pokoj. V pokoju je živel pri Sv. Trojici v Slov. gor., kjer je tudi umrl. R. i. p.!

Duh. vesti. Župnijo sv. Mihaela pri Šoštanju je dobil velečastiti gospod duhovni svetovalec in župnik v Polzeli Josip Atteneder. — Razpisane so: župnija sv. Marijete pri Polzeli do dne 15. aprila 1913, sv. Rok ob Sotli in Rimske Toplice do dne 29. marca 1913 in Trbovlje do 30. marca t. l.

Promocija. V soboto, dne 8. t. m., je bil promoviran na graškem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva gospod Stjepan Deanovič, prvi starešina hrvaškega katoliškega akademičnega društva „Preporod.“ Čestitamo!

40 mučnikov. Danes je praznik 40 mučnikov. Pri nas v Mariboru je zelo lep dan. Po starem vremenskem prerokovanju se smemo nadejati 40 lepih dni.

Orli, pozor! V nedeljo, dne 16. t. m., ob ¼11. uri dopoldne, se vrši odborova seja podzveze Orlov v vrtni dvorani pri „belem volu“ v Celju. Vsi odbor-niki naj se zanesljivo udeležijo seje.

Nabori. Letošnji glavni nabor se bo vršil po sledečem redu: I. Maribor levi breg, na Pesnici, v gostilni Hoinig, prej Flucher: 1. Dne 18. aprila za občine: Dobrenja, Sv. Ilj, Kamnica, Sv. Jurij na Pesnici, Gradiška, Grušova, Sv. Križ, Jarenina. 2. Dne 19. aprila za občine: Sv. Jakob, Je-lovec pri Kamnici, Janžev vrh, Kaniža, Karčovina, Leitersberg, Sv. Marjeta na Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu. 3. Dne 21. aprila za občine: Zgornja Sv. Kungota, Zgornji Duplek, Sv. Peter, Plač, Ploderš-nica, Polička vas, Pesniški dvor, Ranča, Rošpoh, Slemen, Špičnik, Slatinski dol, Dragučova. 4. Dne 22. aprila za občine: Vrestenica, Spodnji Duplek, Vosek, Boč, Svičina, Vrtiče, Vukovski dol, Selnica ob Dravi, Selnica ob Muri, Ceršak, Ciglenec, Čirk-nica. II. Maribor desni breg, v Račah, v gostilni Grizold: 1. Dne 25. aprila za občine: Vrhov dol, Studenci, Bistrica pri Lembahu, Bistrica p. Rušah, Fram, Gorica, Ješenca, Recenjaki, Rače, Ku-men, Lehen pri Ribnici, Lembah, Dogoše, Lobnica, Loka, Rogoza, Razvanje, Radvanje, Rudeč breg, Slivnica, Skoke, Tezno, Spodnje Hoče. 2. Dne 26. aprila za občine: Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sv. Marjeta na Dravskem polju, Ruše, Morje, Šmiklavž, Orehova vas, Zgornje Hoče, Pohorje, Pekre, Pivola, Poberž, Podova, Ranče, Bohova, Činžat, Smolnik in Srkovci. III. V Slov. Bistrici, v gostilni Kac: 1. Dne 28. aprila za občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Frajham, Gabernik, Pekel, Hošnica, Hrastovec, Jel-Makole, Kalše, Črešnjevci, Oglenšak, Žabljek, Laporje, Lušečka vas, Sv. Martin na Pohorju. 2. Dne 29. aprila za občine: Modraže, Zgornja Bistrica, Zgornja Ložnica, Vrhloga, Zgornja Poljskava, Oselj, Pečke, Brezje, Polčane, Pokošje, Pretrež, Rito-snoj, Sentovec, Kovača vas, Smerečno, Stanosko, Statenbreg. 3. Dne 30. aprila za občine: Stopno, Studenice, Tinje, Spodnja Ložnica, Spodnja Nova-vas, Spodnja Poljskava, Verhole, Slov. Bistrica, Ci-gonca, Vojtina. IV. Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, v Aubelovi gostilni: 1. Dne 23. aprila za občine: Andrenci, Sv. Anton v Slov. goricah, Sv. Benedikt, Sv. Jurij v Slov. goricah, Gočova, Verjane, Sv. Trojica, Sv. Trije Kraji, Senarska, Jablanca, Kremberg, Ledinek, Sv. Lenart, Malna I-hova, Srednji Gasteraj, Zgornji Porčič, Zg. Ročica, Zgornji Žerjavci, Zgornja Veličina, Osek, Partinje, Ragoznica, Zamarkova. 2. Dne 24. aprila za občine: Žikarci, Šetarova-Radehova, Žitanci, Žitce, Selce, Smolnici, Župetinci, Drvanja, Trotkova Čagona, Sp. Porčič, Čermlenšak, Spodnji Gasteraj, Spodnji Žer-javci, Sbodnja Veličina, Zimnica, Biš, Brengova, Korena, Cogotinci. Nabor se prične vsak dan ob 8. storu. K naboru morajo priti naborni zavezanci vsen uri zjutraj; naborni zavezanci pa se imajo radi po-

razdelitve sniti ob 7. uri zjutraj v nabornem pro-treh starostnih vrst (letnikov), to so tisti, ki so ro-jeni v letih 1890, 1891 in 1892, ter občinski predstoj-niki dotičnih občin, ki imajo skupno privedi svoje naborne zavezance. Proti onim, kateri ne pridejo k naboru, ne da bi se zadostno opravičili, se bo ka-zensko postopalo po § 65 vojnega zakona.

Duhovniške plače. Iz Celja nam pišejo: Libe-ralci zopet jašejo na duhovniških plačah. V „Nar. Listu“ so zagnali zopet silen krik proti duhovniškim plačam. Če prav vedo, da duhovnikom posebno v se-danjih težkih časih ne gre ravno preveč dobro, se vendar ne sramujejo hujskati najnižje strasti na — mastne duhovniške plače. Posebno v Celju, kjer po-znamo revščino liberalnih prvakov, vzbuja ta gonja, v kolikor se človeku ne gabi, veselost. Vse pomiluje razne liberalne advokate dr. Sernece, Hrašovce, Ku-kovce, Vrečkote, Karlovške, ki morajo jesti samo re-po in krompir. Pri nas se zdaj samo še poizveduje, če se raznim dr. Rosinam, Jurtelam, Großmannom, Goriškom godi tudi tako slabo, ker potem se misli napraviti javno zbirco za liberalne reveže. Malo več kot zelje in krompir vendar zaslužijo.

Vilajet Koroško. Turški vilajeti so že izginili, avstrijski še obstajajo. Zadnji „Mir“ prinaša sledečo sliko iz koroškega vilajeta: „Velika noč, začetek šol-skega leta, se bliža, deželni šolski svet pa še vedno štrajka in pusti počivati odločbe ministrstva glede šol v Strojni, v St. Danijelu in v Vogrčah. Kaj je deželnemu šolskemu nadzorniku Bendi za odločbe u-pravnega in državnega sodišča! Za njega veljajo samo želje nemškonacionalne stranke. Zato se je na-sproti neki učiteljici čisto neženirano izrazil: „Es ist nicht genug, daß man eine tüchtige Lehrerin ist, man muß sich auch mit Politik befassen und sich Leuten anschließen, welche die deutsche Partei re-präsentieren!“ (Ni dovolj, da je kdo izborna učitel-jica, ampak pečati se mora tudi s politiko in se pri-družiti ljudem, ki predstavljajo nemško stranko!) Toda če ni dovoljeno starišem, uganjati pri šoli pa-sivno rezistenco, menda ne bo dovoljeno tudi šols-kim oblastem. Ali se tako uči spoštovati postavo? In zato kličemo: Ven s slovensko šolo!“ Tedaj niti po vseh postavah in paragrafih priznано slovensko šolo nočejo koroški nemški nacionalci pripustiti k življe-nju. Daleč smo prišli. Že Kucovalahi se nam — sme-jejo!

Zimska rezidenca japonskega cesarja zgorela. Iz Tokia poročajo: Svetovnoznano zimsko bivališče cesarske rodbine in aristokratske rodbine Kumazu je zgorelo.

Štajersko.

Maribor. (Skiopitna predstava.) Namesto vče-rajšnjega predavanja, ki je moralo odpasti radi obo-lelosti gospoda profesorja dr. Šarabona, se priredi skiopitna predstava jutri v torek, dne 11. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani katoliškega delavskega društva, Flöbergasse 4 v Mariboru. Vstopnina: sedeži 50 vinarjev, stojišča 30 vinarjev, dijaki 20 vinarjev. — „Slovenska Straža.“

Maribor. Predstava Jurčič-Česnikovega „Do-mena“, ki so jo vprizorili včeraj slovenski katoliški rokodelski pomočniki, je prav dobro vspela. Igralci in igralke so se zelo potrudili, da bi dobro rešili to svojo ne ravno lahko nalogo. Če prav je bil marsi-kdo prvokrat na odru, je bil konečni vtis vendar ze-lo dovoljen. Hvala in priznanje vrlim in požrtvoval-nim igralcem in igalkam. Zaslužili so boljši obisk, če prav je bil že včerajšnji zadovoljiv. Vpoštevajte današnji uvodnik!

Maribor. Pri kadetnici se je izvršil v petek na večer grd zločin. Štiri huzarji so napadli neko dek-lo, jo zlorabili in je še oropali 72 vinarjev, ki jih je imela pri sebi. Zločinci so že pod ključem. Težka ka-zen jim ne uide.

Studenci pri Mariboru. Oni Reiter, ki je ubil svojo ženo pijanko, je bil obsojen pri današnji porot-ni obravnavi na šest let.

Zalec. Köpenick v Žalcu. Dne 6. marca je ob-iskal Zalec prebrisan goljuf. Čedno oblečen nezna-nec je izvalil delavcu Maksu Nidorferju kolo, češ, da je bratranec gospoda kaplana Schreinerja in bi se rad peljal na sprehod v St. Jurij. Peljal se je parkrat po trgu gor in dol, nato pa izginil s kole-som brez sledu. V trenutku, ko to pišemo, še pre-drznega goljufa niso zasačili. Izdajal se je tudi za brata gospoda Schreinerja. Slepak je še mlad mož; imel je rudečo liso čez obraz; oblečen je bil v krat-ke hlače z nogavicami.

Za smeh.

Izdal se je.

Debevčev Nace, ki je bil sicer brez napake, je imel pri naboru smolo.

Nace: Kazalec desne roke je sključen, da ga ne morem izravnati.

Gospodje poizkušajo prst iztegniti, pa ni slo. Koliko časa pa je že prst sključen?, — vpraša stotnik.

Nace: Dve leti je že.

Kakšen pa je bil prej?

Tak-le!

Jaka iztegne vse prste in pokaže komisiji celo dlan ...

Stotnik: Potrjen k 17. polku, 3. bataljon!

Loterijske številke.

Gradec	5. marca 1913	25	2	43	15	57
Linc	8. " "	55	8	51	61	31

Lepa nova štacuna (trgovina)

s stelažami vred, se da v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Marija Reicher, Sv. Barbara v Hložah. 53

Gospodinja

izurjena v vsem gospodinjstvu, ki je bila mnoga leta v župnišču, išče službo istotam. Naslov: „Rosa Langer 69“ glavno pošto ležeče Maribor.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje in sožalje povodom bolezni in smrti naše izkreno ljubljene in nepozabljive matere oziroma tašče gospe

Marije Bachmann
rojene **Stary,**

kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo k zadnemu počitku ter za poklonjene krasne vence izrekava vsem sorodnikom, posebno pa velečastiti duhovščini in gosp. zdravniku dr. Rakežu ter vsem prijateljem in znancem našo najiskrenejšo in najglobljejo zahvalo.

Šmarje pri Jelšah dne 8. marca 1913.

Franc in Marija Stamberger.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva** nizko **pod lastno ceno**, kot elegantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Franc Pleteršek
Maribor
Koroška
cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Sprejme se:

Komptoristinja

zmožna češkega jezika v govoru in pisavi, tudi nekaj nemščine zmožna, izurjena v strojepisanju.

Komptoristinja

Hrvatica, zmožna mažarskega jezika v govoru in pisavi, tudi nekaj nemščine vešča za ustmeno občevarje. Prednost ima stenografinja. Ponudbe, v katerih je navesti zahtevana plača, reference in če mogoče, jim pridjati fotografijo, se naj pošljejo na naslov: 54

Anton Kiffmann, Maribor ob Dravi.

Razpisuje se mesto tajnika

Posojilnice na Spodnjem Štajerskem. Prosilci, kateri so usposobljeni za samostojno vodstvo večjih denarnih zavodov, naj vložijo p.o.š. do 20. t. m. na naslov Zadruga Zveza v Mariboru. Nastop čimprej. Plača po dogovoru. 55

Darujte za Slov. Stražo!**A. Vihar & N. Novak**

Koroška cesta 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini,

in se je našel nov pritok, ki je močen na ogljikovi kislini. Sedaj lahko tekmuje „Tolstovrška“ z vsemi najboljšimi kislinami vodami, ker zelo „Tolstovrška“ je sedaj najtolsjša zdravilna in mozira in ostane tudi čista. kislina „Tolstovrška“ naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolne ter za cele bolnišnice. „Tolstovrška“ je bila vodna na dveh razstavah. Dobiva se v vseh boljših gostilnah, trgovinah in lekarnah ter pri podjetju (Koroško) — Zboj s 25 3/8 st. kl. stane le 5 kron. Prazne steklenice se sprejmejo v polnitev po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvale! **Guštanj** po najnižji ceni. Poskusite! Boste hvale!

Abstinenti! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled svežega, prijetnega okusa nadomesti vsako drugo pijačo!

Kadilci! Katere in druge bolezni v grlu najhitreje ozdravite, ako pridno grgrate in pijete „Tolstovrško“.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na knjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na knjižbo sploh po 5 1/4%, na knjižbo in poročstvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za knjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.